

Budapestre vonatkozó ujságcikke

Osztályozás

343.919

Szerző:

Cím: *Gärtner, Lengyel, Vágó*

Hely

Idő

"1921"

Személy

Forrás:

Ar. Ujság

Helyszám

Gärtner, Lengyel, Vágó.

— A Tisza-bünpör negyedik napja. —

A mai napon valamennyi vádlottat kihallgatták, csupán Vágó (Wilhelm) kihallgatását folytatják még holnap is. Ma is nagy érdeklődés nyilvánult a tárgyalás iránt. Elsőnek Gärtner Marczelt hallgatták ki. Igen kapkodó, nyugtalanul izgó-mozgó ember. Az elnök, a megtestesült objektivitás, sem állhatta meg, hogy arra figyelmeztesse, hogy a ki külföldi, francia egyetemén végzett, azt a jó modor kötelezi. A vádlott ingerlékenységével exkuzálta magát. Utána Lengyel Lászlót hallgatták ki. Még egészen fiatal ember, folyamatosan beszéli el mindazt, amit el akar mondani. Mint a többi vádlott, ő is teljesen ártatlannak vallja magát. Végül kihallgatták Vágó-Wilheimot, az utolsó vádlottat. Kezdetben még csak normálisan felelgetett a kérdésekre, de csakhamar beállott nála a bolondéria és ettől a percziől kezdve az egész tárgyalás ki-zökkent a komolyság kerékvágásából. Kihallgatását holnap is folytatják.

Gadó István dr. főtárgyalási elnök ma elsőnek Gärtner Marczelt, a „vegyszermérnök“öt hallgatja ki.

Az elnök: Bünsnek érzi magát?

A vádlott: Nem vagyok büns. 1919 október óta ártatlanul vagyok letartóztatva. Nemcsak nem tették

Lengyel.

(Pólva Iván rajza.)

Gärtner.

lehetővé bizonyítékaim beszerzését, de még meg is akadályoztak ebben. 1918 október 31-én reggel „innepélyes hangulat“ lévén, én a katonai kórházba mentem villamoson. De az orvost nem találtam ott. A kórházban tudtam meg, hogy forradalom van. Az utcán kiabáltak: „Meg fogjuk ölni Tiszát, Lukachichot, Dáni Bélát!“ Akkor aztán elmentem a Mária Terézia-laktanyába, hogy a bevásárlandó élelmiszereim hazavitelére megbízható katonát kérjek. Hazafelé menve elhatároztam, hogy kimegyek a Hermína-utra abba a villába, ahol Tisza István lakik. Odaérve a rendőrt kértem, hogy a kapu előtt ácsorgó esőseléket szorítsa hátra, hogy bemehessek a villába. Tisza István meghallotta, hogy valaki keresi, a hallba elém jött azzal: „Mit parancsol?“ Megjelent a felesége is, a ki ellenezte, hogy négy szemkőzt beszéljek vele. De Tisza bevezetett egy szalonba és én akkor elmondtam neki, hogy az utcán kiabálják a nevét, tehát gondoskodjék a biztonságáról, mert részeg katonák lesnek reá. Tisza megköszönte a szíves-séget és kijelentette, hogy nem fél. Még arra kértem Tiszát, hogy egy ügyemben legyen majd támogatóm. Ezzel Tisza kezét fogott velem, künn pedig én kezét esőköltam Tiszánénak. Elmondja azután, hol töltötte el a napnak többi részét, tagadja, hogy szökni akart, majd kijelenti, hogy soha életében nem volt az Astoriában.

Egy órai szünet után következett Lengyel László gyógyseréasz kihallgatása.

Az elnök: Bünsnek érzi-e magát?

A vádlott: Nem. A gyilkosságról sem közvetve, sem közvetlenül tudomásom nincs. Csak a lapokból értesültem róla. Nem akartam ötödször is a harostérre kerülni, tehát a kutyámmal megharaptattam magamat és a Pasteur-intézetbe kerültem. Ott felkeresett engem Hüttner és mondta, hogy IV. Károly királylyal együtt megcsináljuk a független Magyarországot. Ha részem lett volna gyilkosságban, a román megszállott területen csak azt kellett volna mondanom, hogy tartalékos tiszt voltam, akkor nem bocsájtottak volna el. A vádlottak közül Friedrich Istvánnal, mint hadügyi államtitkárral, párszor Fényes Lászlóval érintkezett, Kérivel soha. A vádlott ezután elmondja, hogy Csernyák utasításait mindig Károlyi Mihálytól kapta. Hosszas tépelődés után azt is kimondta, hogy a nemzeti tanács tudott a készülő forradalomról, a főfelgyverkezett minak-

sokról. Azt hiszi, hogy Hüttner tudott arról, hogy Tiszát meg fogják gyilkolni. Kériről csak azért vallotta a vizsgálat alatt, hogy tudhatott a merényletről, mert nagyon szélsőséges ember. Hüttner előtte azért gyanús, mert a jelenlétében mondta, hogy Lukachichot meg tudná ölni. Aztán elmondja, hogy Nyiregyházára utazott egy kupéban Fényessel és boldogult Berend tanárral, a ki ekkor azt mondta, hogy a forradalom egrotlen szennyfoltja a Tisza megöletése és Fényes azt felelte, hogy ő közvetett uton Tiszát figyelmeztette a veszedelemre. A vádlott kihallgatása után Fényes László tett néhány megjegyzést az elhangzott vallomásra.

Következik Vágó (Wilhelm) Jenő kihallgatása.

— Nem vagyok büns, — ugymond — engem Fényes László lelkesített a nemzeti függetlenség iránt. És miért ne legyünk függetlenek, ha Fényes László kívánja. A katonákhoz csatlakoztam, hiszen én szökésben voltam. És csak azért kerültem ide, mert eljárt a szám. Én csupán a lógosokat élelmeztem és a nemzeti tanácsot, a hová berohant egy őrmester, a ki jelentette, hogy ő megölte Tisza Istvánt. Valaki azt mondta, hogy Dobó volt az illető.

Az elnök: A rendőrségen másképpen beszélt el.

— Ott kaptam egy pofont.

— Ne rágalmazzon hatóságot, ez csunya bűn. A vizsgálóbíró csak nem pofozta magát, pedig ott is másképpen beszélt.

A vádlott elmondta, hogy Pogány a miniszterelnökségi épületben ő előtte mondta, hogy gondoskodott arról, hogy Tisza ne lássa többé a saját képét. Aztán elmondja, hogy Kovács vizsgálóbíró vele szemben nagyon zavarosan viselkedett és nagyon forszírozta, hogy Kéri, Friedrich és Fényes rovására valljon. Mikor egyik-másik szó ilyen értelemben hangzott el, udvariasan felszegítette a kabátját. — Kihallgatását holnap folytatják.